

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 6. septembar 2024. godine
Br. Ref.: RK 2521/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI95/23

Podnosilac

Sylë Vitija

**Ocena ustavnosti presude ARJ br.111/2022 Vrhovnog suda Kosova
od 23. decembra 2022. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednice
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sutkinja
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sutkinja
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Sylë Vitija iz Prištine (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Jeton Osmani, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [ARJ br. 111/2022] od 23. decembra 2022. godine Vrhovnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Vrhovni sud) u vezi sa presudom [AA. br. 466/2021] od 30. avgusta 2022. godine Apelacionog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Apelacioni sud) i presudom [A. br. 369/2019] od 10. marta 2022. godine Osnovnog suda u Prištini (u daljem tekstu: Osnovni sud).
3. Podnosilac zahteva je osporenu odluku primio 30. decembra 2022. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene presude, kojom se navodi da su podnosiocu zahteva povređena prava zagarantovana članovima: 3. [Jednakost pred zakonom], 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravno sredstvo], 54. [Sudska zaštita prava] i 102. [Opšta načela sudskog sistema] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) i članom 13. (Pravo na delotvorni pravni lek) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavu 4, člana 21. [Opšta načela] i stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25 (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).
6. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023 je objavljen u Službenom listu Republike Kosovo i stupio na snagu 15 (petnaest) dana nakon njegovog objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe gore navedenog Poslovnika. S tim u vezi, shodno pravilu 78. (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu br. 01/2023, izuzetno će pojedine odredbe Poslovnika o radu br. 01/2018, nastaviti da se primenjuju na predmete koji su registrovani u Sudu pre njegovog stavljanja van snage, samo ukoliko su i u meri u kojoj su povoljnije za strane.

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 2. maja 2023. godine, podnosilac zahteva je preko pošte podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud), koji je u Sudu registrovan 4. maja 2023. godine.
8. Dana 31. maja 2023. godine, predsednica Suda je odlukom [br. Gjr. KI95] imenovala sudiju Remziju Istrefi-Peci za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Radomir Laban i Nexhmi Rexhepi (članovi).
9. Dana 31. jula 2023. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu. Istog dana, Sud je obavestio Osnovni sud o registraciji slučaja i tražio da podnesu Sudu povratnicu koja dokazuje kada je podnosilac zahteva primio osporenu odluku.
10. Dana 31. jula 2023. godine, Osnovni sud je podneo Sud traženu povratnicu.

11. Dana 11. marta 2024. godine, sudija Jeton Bytyqi je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo, kada je i počeo njegov mandat u Sudu.
12. Dana 16. jula 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti/prihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

13. Iz spisa predmeta proizilazi da je podnosiocu zahteva priznato pravo da bude oslobođen od plaćanja carine, pošto je član HANDIKOS-a, član sa ograničenim sposobnostima i invalid Oslobodilačke vojske Kosova..
14. Podnosilac zahteva je iskoristio ovo pravo 30. juna 2009. godine za carinjenje automobila marke Volkswagen pasat, kao član HANDIKOS-a, a 25. maja 2010. godine pred carinom u Slatini ponovo je iskoristio pravo na oslobađanje od takse za carinjenje automobila marke BMW kao invalida OVK.
15. Dana 4. februara 2012. godine, Carina Kosova – Sektor spoljne revizije je rešenjem [04.3.2/105] obavezao podnosioca zahteva da plati carinsku obavezu (dug) od 14.733,28 evra za predmetnu robu „*novo putničko vozilo*“, sa obrazloženjem da podnosiocu zahteva ovo pravo pripada samo jednom u roku od pet godina prema Zakoniku o carini i akcizama na Kosovu, dok je podnosilac zahteva u ovom slučaju ovo pravo koristio dva puta, odnosno 30. juna 2009. godine i 25. maja 2010. godine, što rezultira u periodu unutar pet godina.
16. Dana 1. marta 2012. godine, podnosilac zahteva se žalbom obratio Sektoru za razmatranje odluka - generalnom direktoru Carine Kosova, sa zahtevom za preispitivanje rešenja [04.3.2/105] od 4. februara 2012. godine Sektora za spoljnu reviziju.
17. Dana 29. marta 2012. godine, Carina Kosova je rešenjem [05.2.1/128] odbila zahtev podnosioca, utvrđujući da je poslednje navedeni postupio u suprotnosti sa stavom 2 člana 78. Zakonika o carini i akcizama, jer je podnosilac zahteva dva puta koristio privilegiju, a da nije istekao period od 5 godina.
18. Dana 25. aprila 2012. godine, podnosilac zahteva je na gore navedeno rešenje uložio žalbu Nezavisnom revizionom odboru, u okviru Sukupštine Republike Kosovo
19. Dana 25. septembra 2014. godine, Nezavisni revizioni odbor je rešenjem [br. A. br. 120/2012 – DK] usvojio žalbu podnosioca zahteva, ukinuo rešenje Carine Kosova [05.2.1/128] od 29. marta 2012. godine i vratio predmet na preispitivanje i presuđivanje, sa obrazloženjem da isti ne sadrži potrebna objašnjenja u vezi sa predmetnim slučajem i nisu u dovoljnoj meri razrađeni navodi podnosioca zahteva.
20. Dana 4. marta 2015. godine, Carina Kosova je, postupajući po odluci [br. A. br. 120/2012 – DK] od 25. septembra 2014. godine Nezavisnog revizionog odbora rešenjem [05.2.1/128-2012] ponovo odbila, kao neosnovan, zahtev podnosioca.

21. Dana 8. aprila 2015. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu Osnovnom sudu na rešenje [05.2.1/128-2012] Carine Kosova od 4. marta 2015. godine, navodeći da nije znao da ne može da koristi dva puta ovo pravo.
22. Dana 7. novembra 2018. godine, Osnovni sud je presudom [A. br. 646/15] usvojio tužbeni zahtev podnosioca i ukinuo gore navedeno rešenje, tako što je vratio stvar na preispitivanje i presuđivanje tuženoj. Sud je odlučio da usvoji tužbu, nakon što je ocenio da nisu izneti svi dokazi i činjenice koje potkrepljuju osporenu odluku, stoga, *“Sud ne može da odluči meritorno u ovom upravnom sporu, jer postoje nedostaci koji ometaju ocenu zakonitosti osporene odluke”*.
23. Dana 3. januara 2019. godine, Carina Kosova je rešenjem [05.2.10/128/2012] ponovo odlučila da odbije zahtev, utvrđujući da je podnosilac zahteva postupio u suprotnosti sa članom 78 Aneksa A Glave XVIII Zakonika o carini i akcizama, gde pravo na oslobađanje od carine može da se koristi jednom u pet godina, dok je podnosilac zahteva ovo pravo koristio dva puta u jednoj godini.
24. Dana 7. februara 2019. godine, podnosilac zahteva je ponovo podneo tužbu Osnovnom sudu u Prištini na gore navedeno rešenje Carine Kosova, navodeći, između ostalog, da *“je postupao savesno i poštovao sve zakonske odredbe na snazi kada je aplicirao za oslobađanje od plaćanja carine”*.
25. Dana 10. marta 2021. godine, Osnovni sud, Departman za upravljanje-Fiskalna divizija, je presudom [A. br. 369/2019] odbio tužbeni zahtev tužioca, kao neosnovan, i odlučio da ostane na snazi rešenje [br. 05.2.1/128/2012] od 3. januara 2019. godine Carine Kosova. Osnovni sud je u obrazloženju svoje presude dodao: *“Na osnovu obrazloženja osporene odluke i odluke 04.3.2/105 od 4. februara 2012. godine koju je doneo Sektor za spoljnu reviziju, sud je utvrdio da je tužena promenila podatke u JCI-u IM4 1850 od 25. maja 2010. godine, jer je tužilac koristio beneficije dva puta, i to 30. juna 2009. godine i 25. maja 2010. godine sa JCI-om 11337/30.06.2009 DD Aerodrom kao hendikepirani invalid i sa JCI-om 1850/25.05.2010 kao ratni invalid”*. Osnovni sud je utvrdio da je Carina Kosova pravilno postupila kada je odbila zahtev podnosioca za oslobađanje o carinske obaveze, jer je članom 78 Aneksa A Glave XVIII Zakonika o carini i akcizama dozvoljeno oslobađanje od plaćanja uvoznih carinskih obaveza, samo jednom u pet godina, uprkos činjenici da tužilac poseduje još jedan drugi status 2010. godine, tj. status ratnog invalida. Smatra da nema pravnog osnova koji dozvoljava tužiocu oslobađanje od ove carinske obaveze za dva uvezena automobila unutar 5 godina.
26. Neutvrđenog datuma, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu, Departman za upravljanje, na prvostepenu odluku, navodeći bitnu povredu Zakona o upravnim sporovima, povredu odredaba materijalnog zakona i pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.
27. Dana 30. avgusta 2022. godine, Apelacioni sud je presudom [AA. br. 466/2021] odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva, dok je potvrdio presudu prvostepenog suda, smatrajući istu pravičnom i zakonitom. Apelacioni sud je nakon razmatranja spisa predmeta, ožalbene presude i žalbenih navoda, ocenio da je ožalbena presuda prvostepenog suda jasna, razumljiva, zakonske odredbe su pravično tumačene i u njegovom obrazloženju su dati dovoljni razlozi za odlučne činjenice, koje je uvažio i Apelacioni sud.

28. Neutvrđenog datuma, podnosilac zahteva je Vrhovnom sudu u Prištini podneo zahtev za vanredno preispitivanje sudske odluke, kojim je osporio zakonitost presude Apelacionog suda i prvog stepena, navodeći bitnu povredu Zakona o upravnim sporovima, povredu odredaba materijalnog prava i pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.
29. Dana 23. decembra 2022. godine, Vrhovni sud je presudom [ARJ br. 111/2022], odbio, kao neosnovan, zahtev za vanredno preispitivanje sudske odluke. Vrhovni sud je nakon ocene činjeničnog stanja, ocene navoda u zahtevu i presuda nižestepenih sudova, ocenio da osporene presude nisu zahvaćene povredom odredaba Zakona o upravnim sporovima ili pogrešnom primenom materijalnog prava. Isti sadrže dovoljne i ubedljive razloge za sve odlučne činjenice važne za pravično suđenje predmetne stvari. Vrhovni sud je dalje u obrazloženju presude dodao da navodi u vezi sa činjeničnim stanjem izneti u zahtevu nisu ocenjeni, jer prema stavu 2 člana 24. Zakona o upravnim sporovima, zahtev za vanredno preispitivanje sudske odluke u Vrhovnom sudu može da se podnese samo zbog povrede materijalnog prava ili povrede propisa u postupku koja bi mogla biti od uticaja na rešavanje stvari, ali se ne predviđa da se može podneti zbog pogrešnog ili nepravičnog utvrđenog činjeničnog stanja.

Navodi podnosioca zahteva

30. Podnosilac zahteva navodi da su mu povređena prava zagarantovana članom 3. [Jednakost pred zakonom], 24. [Jednakost pred zakonom], 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32. [Pravo na pravno sredstvo], 54. [Sudska zaštita prava] i 102. [Opšta načela sudskog sistema] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) i članom 13. (Pravo na delotvorni pravni lek) EKLJP-a.
31. Podnosilac zahteva prvo navodi da je osporena odluka u suprotnosti sa odredbama Zakonika o carini i akcizama u Republici Kosovo. On dalje ističe da je postupio savesno i „poštovao sve odredbe važećeg zakonodavstva, nikada nije bilo sporno, jer je takva činjenica dokazana i dokazima koji su dostavljeni uz tužbu“. Prema podnosiocu zahteva, Carina Kosova je trebalo na vreme da obavesti podnosioca zahteva da takvo oslobađanje od carine nije dozvoljeno, „a ne da ga kao posledica carinskih grešaka (što uopšte nije sporno) sada kazne posle više od pet godina“.
32. Podnosilac zahteva ističe da se postupak za carinsko-administrativni prekršaj ni u kom slučaju ne može „ne može se pokrenuti niti dalje voditi“ nakon isteka roka od 5 godina, a po njemu je rešenje Carine Kosova doneto nakon osam godina i osam meseci od navodne povrede. Prema podnosiocu zahteva, odluka Carine Republike Kosovo je dovela do povrede stava 2 člana 285. Zakonika o carini i akcizama.
33. Što se tiče odluka redovnih sudova, podnosilac zahteva navodi da oni nisu postupili u skladu sa zakonskim odredbama i da „nije bio u mogućnosti da dobije pravičan odgovor od sudova u vezi sa meritumom svog predmeta. Konkretno, podnosilac zahteva ističe: „Neppravilno sprovođenje materijalnog prava utiče i na propust suda da donese meritornu odluku, a odbijanje tužbe tužioca u suprotnosti sa gore navedenim zakonskim odredbama se sastoji u činjenici da tužilac nije bio pravično i jednako tretiran u ovom postupku u odnosu na slične predmete kao što je tužiočev, pa mu je stoga povređeno pravo na pravično suđenje koje je zagarantovano članom 31. Ustava Republike Kosovo. Pošto je tužbeni zahtev podnosioca odbijen bez meritornog razmatranja, to znači da je na ovaj način povređeno pravo zagarantovano članom 6.1. Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama“.

34. Podnosilac zahteva takođe ističe: *“Podnosilac zahteva nije mogao da iskoristi pravo na pravično suđenje. Tim pravnim postupkom, podnosiocu zahteva je uskraćeno i pravo koje je propisano članom 13. EKLJP-a”*.
35. Podnosilac zahteva, pozivajući se na član 31. Ustava i član 6. EKLJP-a, ističe: *“Nepravično sprovođenje materijalnog prava utiče i na nedonošenje meritorne odluke”*. Prema podnosiocu zahteva: *“... Redovni sudovi su postupili u suprotnosti sa članom 102. Ustava, ne postupajući na osnovu važećeg zakona kao što je propisano Ustavom”*.
36. Podnosilac zahteva navodi da su Apelacioni sud i Vrhovni sud u sličnim slučajevima postupali različito *„i time stvorili pravnu nesigurnost“*. Konkretno, podnosilac zahteva ističe da su *„Vrhovni sud i Apelacioni sud odlučivali o sličnim slučajevima kao što je tužiochev, tako što su ih usvajali, čime su redovni sudovi stvorili različite stavove za slične slučajeve kao što je slučaj podnosioca ovog zahteva i time su takođe stvorili pravnu nesigurnost, stoga, i u tom smislu, tužioca su doveli u nejednak položaj pred zakonom u smislu člana 24. Ustava Kosova”*.
37. Podnosilac zahteva u vezi sa gore navedenim navodom dodaje: *„Odlukom suda da odbije tužbeni zahtev tužioca, kao neosnovan, bez uzimanja u obzir gore navedenih odredbi, i zastarevanjem prava, pogrešnom primenom zakonskih odredbi kao u gore navedenom obrazloženju, podnosiocu ovog zahteva je povređeno i pravo na pravno sredstvo u smislu člana 32. u vezi sa članom 54. Ustava Kosova”*.
38. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da usvoji njegov zahtev i ukine osporenu odluku Vrhovnog suda i stvar vrati na preispitivanje Vrhovnom sudu.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

- 1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*
- 2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.*

[...]

Član 32.

[Pravo na pravno sredstvo]

Svako lice ima pravo da koristi pravna sredstva na sudske i administrativne odluke, koje uskraćuju njena/njegova prava ili interese, na zakonom propisan način.

Član 54.

[Sudska zaštita prava]

Svako ima pravo na sudsku zaštitu u slučaju kršenja ili uskraćivanja nekog prava koje je garantovano ovim Ustavom, kao i pravo na efikasne pravne mere ukoliko se utvrdi da je pravo prekršeno.

EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 6.

(Pravo na pravično suđenje)

1. Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom. Presuda se izriče javno, ali se novinari i javnost mogu isključiti s čitavog ili jednog dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to nalažu interesi maloletnika ili zaštite privatnog života strana u sporu, ili kada to sud smatra izričito neophodnim zato što bi u posebnim okolnostima publicitet mogao naneti štetu interesima pravde.

Član 13.

(Pravo na delotvorni pravni lek)

Svako čija su prava i slobode, priznata ovom konvencijom, narušena ima pravo na pravni lijek pred nacionalnim vlastima, čak i onda kada su povredu ovih prava i sloboda učinila lica u vršenju svoje službene dužnosti.

ZAKONIK br. 03/L-109 O CARINI I AKCIZAMA NA KOSOVU

Naknadna provera deklaracije

Član 82

- 1. Carina može, službeno ili na zahtev lica koje je prijavilo robu, da naredi izmenu deklaracije nakon puštanja robe.*
- 2. Carina može da, nakon puštanja robe i u cilju utvrđivanja tačnosti pojedinosti sadržanih u deklaraciji, naredi pregled komercijalnih dokumenata i podataka koje se odnose na uvozne ili izvozne aktivnosti u vezi sa predmetnom robom ili naknadne komercijalne aktivnosti koje obuhvataju ovu robu. Ovi pregledi mogu da budu izvršeni u prostorijama lica koje je prijavilo robu, bilo kog drugog lica posredno ili neposredno uključenog u pomenute aktivnosti u poslovnom svojstvu ili bilo kog drugog lica koje poseduje takav dokument ili podatak u vezi poslovanja. Carina takodje može da pregleda i robe kada još uvek može da se pokaže.*
- 3. Bez prejudiciranja sa Članom 219.3, kada izmena deklaracije ili pregled posle davanja ukaže da su odredbe kojima se reguliše određeni carinski postupak primenjene na osnovu netačnih ili nekompletnih informacija, Carina u skladu sa bilo kojom postavljenom odredbom, naređuje da se preduzmu neophodne mere da bi se ispravilo stanje, uzimajući u obzir i nove informacije koje su na raspolaganju.*

Član 285

- 1. Postupak za carinski prekršaj ne može se pokrenuti kad proteknu tri godine od dana počinjenja prekršaja.*
- 2. Zastara se prekida svakom postupovnom radnjom nadležnog tijela koja se poduzima radi prekršajnog progona počinitelja zbog počinjenog prekršaja.*

Nakon svakog prekida zastara počinje ponovno teći. Postupak za carinski prekršaj ne može se pokrenuti niti dalje voditi nakon isteka 5 godina od dana kada je prekršaj počinjen.

Ocena prihvatljivosti zahteva

39. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.
40. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

41. Sud se dalje poziva na članove 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 48 [Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49 [Rokovi]

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku ...”.

42. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud smatra da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt javnog organa, odnosno presudu [ARJ br. 111/2022] od 23. decembra 2022. godine Vrhovnog suda, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom i podneo je zahtev u skladu sa rokovima propisanim Zakonom.
43. Međutim, pored tih uslova, Sud takođe treba da razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 34 [Kriterijumi prihvatljivosti], odnosno stavu (2) Poslovnika, koji propisuje:

“(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju”.

44. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrtoog stepena“; (ii) navodi kategorisani „odsustvom očigledne ili evidentne povrede“; (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“; i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“. Ovaj koncept

neprihvatljivosti na osnovu zahteva ocenjenog kao „očigledno neosnovan“, i specifičnosti četiri navedenih kategorija navoda, kvalifikovanih kao „očigledno neosnovanih“ razvijenih kroz sudsku praksu ESLJP-a, Sud je usvojio i u svojoj sudskoj praksi, uključujući, ali ne ograničavajući se na slučajeve [KI40/20](#), podnosilac zahteva *Sadik Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti, od 20. januara 2021. godine; [KI163/18](#), podnosilac zahteva *Kujtim Lleshi*, rešenje o neprihvatljivosti, od 24. juna 2020. godine; [KI21/21](#), podnosilac zahteva, *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti, od 28. aprila 2021. godine, [KI107/21](#), podnosilac zahteva *Ramiz Hoti*, rešenje o neprihvatljivosti, od 21. oktobra 2021. godine).

45. U smislu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno, ocenjujući da li je isti očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja i na relevantne navode podnosioca zahteva, pri čijoj oceni će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
46. Sud primećuje da je suština ovog slučaja povezana sa činjenicom da je 2009. godine podnosilac zahteva kao član HANDIKOS-a koristio pravo na oslobađanje od poreza za carinjenje automobila, a zatim je 2010. godine kao invalid OVK-a ponovo iskoristio pravo na oslobođenje od poreza za carinjenje drugog automobila. Dana 4. februara 2012. godine, Carina Kosova – Sektor za spoljnu reviziju je rešenjem [04.3.2/105] obavezala podnosioca zahteva da plati carinsku obavezu (dug) od 14.733,28 evra za predmetnu robu „*novo putničko vozilo*“, sa obrazloženjem da podnosiocu zahteva ovo pravo pripada samo jednom u roku od pet godina prema Zakonu o carini i akcizama Kosova, dok je podnosilac zahteva u ovom slučaju ovo pravo koristio dva puta. Nakon nekoliko žalbi Carini Republike Kosovo, njegove žalbe su odbijene. Podnosilac zahteva se nakon toga obratio Osnovnom sudu sa tužbom, dok je poslednje navedeni usvojio tužbu podnosioca zahteva na osnovu toga što nisu izvedeni svi dokazi i činjenice koje potkrepljuju osporenu odluku. Carina Republike Kosovo je, odlučujući u ponovljenom postupku, ponovo odbila žalbu podnosioca zahteva, nakon što je utvrdila da je podnosilac zahteva postupio u suprotnosti sa članom 78. Aneksa A Glave XVIII Zakonika o carini i akcizama, gde se pravo na oslobađanje od carinske takse može koristiti jednom u pet godina, dok je podnosilac zahteva ovo pravo koristio dva puta u jednoj godini. Podnosilac zahteva ponovo podnosi tužbu Osnovnom sudu protiv gore navedene odluke Carine Republike Kosovo. Osnovni sud je odbio tužbu, kao neosnovanu, potvrđujući osporenu odluku. Presudu Osnovnog suda su usvojili Apelacioni sud i Vrhovni sud.
47. Prvo, Sud podseća da podnosilac zahteva izričito pred Sudom osporava presudu [ARJ br. 111/2022] od 23. decembra 2022. godine Vrhovnog suda u vezi sa presudom [AA. br. 466/2021] od 30. avgusta 2022. godine Apelacionog suda i presudom [A. br. 369/2019] od 10. marta 2022. godine Osnovnog suda.
48. S tim u vezi, Sud podseća da podnosilac zahteva tvrdi da su mu osporenom presudom povređena ustavna prava zagarantovana članovima 24, 31, 32. i 54. Ustava u vezi sa članovima 6. i 13. EKLJP-a.
49. U tom smislu, Sud primećuje da se suština žalbe podnosioca zahteva odnosi na povredu člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a i da ima veze sa (i) načinom tumačenja i primenom materijalnog prava od strane Vrhovnog suda; i (ii) razlikom u sudskoj praksi u Apelacionom sudu i Vrhovnom sudu.

50. Sud će dalje razmatrati ova dva navoda odvojeno, počev od navoda o načinu tumačenja i primene materijalnog prava od strane Vrhovnog suda da bi nastavio sa drugim navodom.

Što se tiče navoda pod tačkom (i) – način tumačenja i primene materijalnog prava

51. Sud podseća da podnosilac zahteva, u kontekstu svog navoda o pogrešnom tumačenju i primeni zakona, ističe da je Vrhovni sud, osporenom odlukom, pogrešno primenio materijalno pravo, ističući da se postupak za carinsko-administrativne prekršaje ni u kom slučaju „*ne može pokrenuti niti dalje voditi*“ nakon isteka roka od 5 godina, a prema njemu, rešenje Carine Kosova je doneto nakon osam godina i osam meseci od navodne povrede. Prema podnosiocu zahteva, odluka koju je donela Carina Republike Kosovo dovela je do povrede stava 2 člana 285. Zakonika o carini i akcizama.
52. Iz iznetih navoda, Sud primećuje da podnosilac zahteva, u suštini, tvrdi pogrešno tumačenje i primenu zakona od strane Vrhovnog suda, ali i od strane dva nižestepena suda, odnosno Osnovnog suda i Apelacionog suda.
53. Stoga, na osnovu razrada navoda podnosioca zahteva, Sud će oceniti da li navodi o pogrešnoj primeni zakona spadaju u sferu zakonitosti ili ustavnosti.
54. S tim u vezi, Sud naglašava da se kao opšte pravilo, navodi o pogrešnom tumačenju zakona koje je navodno izvršio redovni sud odnose na oblast zakonitosti i kao takvi, nisu u nadležnosti Suda, i iz tih razloga ih Sud, u načelu, ne može razmatrati (vidi slučajeve Suda: br. [KI87/20](#), podnosilac zahteva: *Suva Rechtsabteilung*, rešenje o neprihvatljivosti od 13. aprila 2021. godine, stav 57; [KIO6/17](#), podnosilac zahteva: *L. G. i petoro drugih*, rešenje o neprihvatljivosti od 25. oktobra 2016. godine, stav 36; [KI75/17](#), podnosilac zahteva: *X*, rešenje o neprihvatljivosti od 6. decembra 2017. godine, stav 55 i [KI122/16](#), podnosilac zahteva: *Riza Dembogaj*, presuda od 30. maja 2018. godine, stav 56).
55. Sud je dosledno ponavljao da nije njegov zadatak da se bavi činjeničnim ili pravnim greškama koje su navodno počinili redovni sudovi (zakonitost), osim ukoliko su i u meri u kojoj su tim greškama mogla biti povređena prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). Stoga, Sud ne može ocenjivati zakon koji je opredelio redovni sud da donese određenu odluku umesto neke druge odluke. U suprotnom, Sud bi postupao kao sud „četvrtog stepena“, čime bi zanemario ograničenja koja su postavljena u njegovoj nadležnosti. U stvari, uloga je redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, slučaj: *Ballıktaş Bingöllü protiv Turske*, ESLJP, br. [76730/12](#) od 22. juna 2021. godine, stav 75; *García Ruiz protiv Španije*, ESLJP, br. [30544/96](#), od 21. januara 1999. godine, stav 28; i vidi, takođe, slučajeve Suda: [KI70/11](#), podnosilac zahteva: *Faik Hima, Magbule Hima i Besart Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine; kao i gore navedene slučajeve [KIO6/17](#), podnosilac zahteva: *L. G. i petoro drugih*, stav 37; i [KI122/16](#), podnosilac zahteva: *Riza Dembogaj*, stav 57).
56. Sud je dosledno zauzimaov ovaj stav zasnovano na sudskoj praksi ESLJP-a, koji jasno navodi da nije njegova uloga da preispituje zaključke redovnih sudova u pogledu činjeničnog stanja i primene materijalnog prava (vidi, slučaj ESLJP-a: *Pronina protiv Rusije*, zahtev br. 65167/01, odluka o prihvatljivosti od 30. juna 2005. godine; i slučajeve Suda koji su napred citirani [KIO6/17](#), podnosilac zahteva: *L. G. i petoro drugih*, stav 38; i [KI122/16](#), podnosilac zahteva: *Riza Dembogaj*, stav 57).

57. U tom smislu, Sud je u skladu sa sudskom praksom ESLJP-a naglasio da iako je uloga Suda ograničena u smislu ocene tumačenja zakona, on se mora uveriti i preduzeti mere kada primeti da je sud primenio zakon na očigledno pogrešan način u konkretnom slučaju, što je moglo rezultirati „proizvoljnim“ ili „očigledno neobrazloženim“ zaključcima za podnosioca zahteva (vidi, slučajeve ESLJP-a: *Anheuser-Busch Inc.*, presuda, stav 83; *Kuznetsov i drugi protiv Rusije*, br. 184/02, stavovi 70-74 i 84; *Păduraru protiv Rumunije*, br. 63252/00, stav 98; *Sovtransavto Holding protiv Ukrajine*, zahtev br. 48553/99, stavovi 79, 97 i 98; *Beyeler protiv Italije [VV]*, zahtev br. 33202/96, stav 108; *Koshoglu protiv Bugarske*, presuda od 10. maja 2007. godine, stav 50; vidi, takođe, gore navedeni slučaj Suda: KI122/16, podnosilac zahteva: *Riza Dembogaj*, stav 57; i KI154/17 i KI05/18, podnosilac zahteva: *Basri Deva, Aferdita Deva i Društvo sa ograničenom odgovornošću "BARBAS"*, stavovi 60 do 65 i tu korišćene reference).
58. U ovom slučaju, Sud uzima u obzir da je Vrhovni sud odbio zahtev podnosioca za vanredno preispitivanje sudske odluke, u potpunosti usvajajući presudu [AA. br. 466/2021] od 30. avgusta 2022. godine Apelacionog suda, između ostalog, utvrđujući da je pravilno primenjeno materijalno pravo.
59. S tim u vezi, Sud podseća na deo obrazloženja osporene odluke Vrhovnog suda koji se odnosi na navode podnosioca zahteva, naglašavajući sledeće:
- “Nisu održivi navodi u zahtevu i uloženoj žalbi drugostepenom sudu da je u ovom slučaju nastupila apsolutna zastarelost za pokretanje carinskog prekršaja i ta činjenica se zasniva na članu 258. stav 2. ZCA, jer su nižestepeni sudovi ove navode u celosti razmotrili i sa pravom ih odbili, kao neosnovane, jer u ovom slučaju nije nastupila zastarelost iz razloga što je Sektor za spoljnu reviziju na osnovu izveštaja sektora rizika, Referenca SHV 25/2011 od 13.12.2011. godine, doneo svoje rešenje 04.3.2 br. 105 od 04.02.2012. godine kojim je carinski dug saopšten tuženom u roku od 3 godine, postupajući po službenoj dužnosti iz člana 82 ZCA, jer je osporeni JCI IM%1850 od 25.05.2010. godine, stoga, u ovom slučaju nije nastupila zastarelost predviđena članom 285. ZCA”.*
60. Sud takođe dalje podseća na presudu Apelacionog suda [A.A. br. 466/2021] od 30. avgusta 2022. godine, koji je, kao odgovor na navode podnosioca zahteva da je ovaj predmet zastareo, istakao: *“Povodom navoda tužioca da se na osnovu člana 258. stav 2, zastara prekida svakom postupovnom radnjom nadležnog tijela koja se poduzima radi prekršajnog progona počinitelja zbog počinjenog prekršaja, nakon svakog prekida zastara počinje ponovno teći, postupak za carinski prekršaj se ne može pokrenuti niti dalje voditi nakon isteka 5 godina od dana kada je prekršaj počinjen, pozivali smo se i u tužbi, ali i u izjavi na ročištu od 10.03.2021. godine, na osnovu činjenice da je tužiocu automobil BMW X5 ocarinjen od strane Carine Kosova 25.05.2010. godine, dok je osporeno rešenje donela Carina Kosova 03.01.2019. godine; iz toga se vidi da je osporeno rešenje doneto punih 8 godina i 8 meseci od carinjenja robe po JCI-u IM4 br. 1850 od 25.05.2010. godine; i nakon isteka 5 godina zastarelosti u smislu člana 258 stav 2 “Žalbeno veće taj navod odbija kao neosnovan, jer u tužiočevom slučaju nema zastarelosti, iz razloga što je tužena rešenjem 04.3.2 br. 105 od 04.02.2012. godine saopštila tužiocu carinsku obavezu i da je osporena jedinstvena carinska isprava IM% od 25.05.2010. godine i u roku od tri godine kako je definisano članom 285 stav 2 Zakonika o carini i akcizama i u tom smislu, takav navod nije održiv i osnovan”.*
61. S tim u vezi i Osnovni sud je presudom [A. br. 369/2019] od 10. marta 2021. godine, kojom je odbijena tužba podnosioca zahteva, istakao da navodi podnosioca zahteva o

zastarelost iz stava 2. člana 285. Zakonika o carini i akcizama nisu održivi, jer je Sektor za spoljnu reviziju, na osnovu izveštaja sektora rizika, doneo odluku 4. februara 2012. godine, kojom je podnosiocu zahteva obavešten o carinskom dugu u roku od 3 godine, postupajući po službenoj dužnosti iz člana 82. Zakonika o carini i akcizama.

62. Na osnovu gore navedenog, Sud podseća na sadržaj stava 2 člana 285. Zakonika o carini i akcizama, koji propisuje sledeće:

Član 285

2. Zastara se prekida svakom postupovnom radnjom nadležnog tijela koja se poduzima radi prekršajnog progona počinitelja zbog počinjenog prekršaja. Nakon svakog prekida zastara počinje ponovno teći. Postupak za carinski prekršaj ne može se pokrenuti niti dalje voditi nakon isteka 5 godina od dana kada je prekršaj počinjen.

63. Iz samog sadržaja gore navedenog člana Zakonika o carini i akcizama, odnosno stava 2 člana 258, i iz obrazloženja redovnih sudova, Sud primećuje da su gore navedene odredbe pravilno tumačene u smislu odbijanja navoda podnosioca zahteva da je u njegovom slučaju nastupila zastarelost.
64. S tim u vezi i kao što je gore navedeno, Sud ponavlja da Ustavni sud može izuzetno oceniti pravna tumačenja redovnih sudova i samo ako su ta tumačenja proizvoljna ili očigledno neobrazložena (vidi, gore citiran slučaj Suda: KI75/17, podnosilac zahteva: X, stav 59).
65. Međutim, na osnovu napred navedenih razrada, kao i datog tumačenja i obrazloženja, u konkretnom slučaju nije dokazano da postoji proizvoljnost u tumačenju koje je dao Vrhovni sud prilikom odbijanja, kao neosnovanog, zahteva za vanredno preispitivanje sudske odluke.
66. Stoga, Sud naglašava da podnosilac zahteva, pored tvrdnje o povredi člana 31. Ustava kao rezultat nepravilne primene zakonskih odredbi, ne potkrepljuje niti u dovoljnoj meri argumentuje pred Sudom kako ovo tumačenje „zakonitosti“ od strane Vrhovnog suda možda nije bilo pravično.
67. Stoga, Sud utvrđuje da podnosilac u svom zahtevu nije dovoljno dokazao i potkrepio svoju tvrdnju o tome kako mu je Vrhovni sud prilikom tumačenja i primene materijalnog prava povredio pravo zagwarantovano članom 31. Ustava i shodno tome, ovaj navod pripada kategoriji navoda „četvrtog stepena“, kao što je propisano stavom (2) pravila 34 Poslovnika.

Što se tiče navoda podnosioca zahteva o različitosti u sudskoj praksi u Apelacionom sudu i Vrhovnom sudu

68. Sud podseća da podnosilac zahteva, između ostalog, navodi da su Apelacioni sud i Vrhovni sud u sličnim slučajevima postupali različito „i time stvorili pravnu nesigurnost“.
69. Sud primećuje da podnosilac zahteva u suštini pokreće pitanje načela pravne sigurnosti u kontekstu nedostatka doslednosti, odnosno različitosti u sudskoj praksi Apelacionog suda i Vrhovnog suda, zagwarantovanih članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a i jednakost pred zakonom u smislu članova 3. i 24. Ustava. Međutim, Sud naglašava da

u vezi sa ovim navodima, podnosilac zahteva nije dostavio sudske odluke koje dokazuju različito odlučivanje redovnih sudova u sličnim slučajevima, odnosno nije uspeo da dokaže da postoji različitost u sudskoj praksi Apelacionog suda i Vrhovnog suda.

70. Sud, u ovom kontekstu, naglašava da je, na osnovu člana 48. Zakona i stavova (1) (d) i (2) pravila 34 Poslovnika i svoje sudske prakse, više puta naglašavao da: (i) stranke imaju obavezu da precizno i na adekvatan način razjasne činjenice i tvrdnje; i da takođe (ii) dovoljno dokažu i potkrepe svoje tvrdnje o povredi ustavnih prava ili odredbi (vidi slučajeve Suda: KI163/18, podnosilac zahteva: *Kujtim Lleshi*, gore citiran, stav 85, i KI124/20 podnosilac zahteva: [Muhamed Ali Ceysülmedine](#), rešenje o neprihvatljivosti od 20. januara 2021. godine, stav 42).
71. Na osnovu gore navedenog, Sud smatra da su navodi podnosioca zahteva u vezi sa postojanjem različitosti u sudskoj praksi Vrhovnog suda i Apelacionog suda, kao i povredom članova 3, 24 i 31. Ustava, "nepotkrepljeni ili neobrazloženi" navodi, i shodno tome, neprihvatljivi, kao što je propisano članom 48. Zakona i pravilom 34 (1) (d) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosovo, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 34. (2) Poslovnika, dana 16. jula 2024. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa stavom 4, člana 20. Zakona;
- IV. DA UTVRDI da ovo rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo u skladu sa stavom 5, člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Remzije Istrefi-Peci

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani